

Mijn schaduw
is **ROZE**

SCOTT STUART

PELCKMANS

LESSSUGGESTIES GROEP 3/4

Daar wordt op de deur geklopt

Les 1

Groep 3/4 - 60 minuten

Materialen

- het boek *Mijn schaduw is roze* van Scott Stuart
- de ingescande voorkant en prenten van het boek (om op het digibord te tonen)
- digibord met schrijffunctie
- schrijfpapier
- tekenpapier
- (kleur)potloden

Kerdoelen

Nederlands

- Kerndoel 3. De leerling toont begrip van beluisterde, gelezen en bekeken teksten.
- Kerndoel 4. De leerling spreekt en schrijft gericht op doel, publiek en context.
- Kerndoel 5. De leerling gebruikt taal op een creatieve manier.
- Kerndoel 11. De leerling voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.
- Kerndoel 13. De leerling verzorgt het schriftelijk taalgebruik.

Burgerschap - diversiteit

- Leerlingen leren de primaire emoties met de bijbehorende lichaamstaal van een ander te herkennen en benoemen.
- Leerlingen leren over vriendschap en verliefdheid.

Lesdoelen

- De leerlingen maken kennis met het onderwerp “jezelf zijn”.
- De leerlingen voorspellen een verhaal aan de hand van de voorkant van een boek.
- De leerlingen kunnen hun fantasie en inlevingsvermogen gebruiken om zich in te leven in het verhaal en dit gebruiken om het verhaal zelf af te maken.

Didactische route

Inleiding

- De leerkracht komt binnen in ongewone kleding. Wanneer de leerkracht vrouwelijk is, trekt de leerkracht typische mannenkleding aan en wanneer de leerkracht mannelijk is, kleedt hij zich vrouwelijk. Vervolgens vraagt de leerkracht aan de leerlingen wat zij vinden van de outfit en waarom ze dat vinden.

Kern

- De leerkracht pakt het boek *Mijn schaduw is roze* van Scott Stuart erbij en is heel enthousiast over dit boek, zodat leerlingen ook enthousiast worden van het boek. De leerkracht leest de titel voor en toont de voorkant van het boek. De leerkracht vraagt aan de leerlingen wat er te zien is op de voorkant. Vervolgens vraagt de leerkracht aan de leerlingen om in tweetallen te bespreken waarover het verhaal volgens hen zal gaan.
- De leerkracht vraagt de tweetallen om losse woorden te noemen die volgens hen bij het verhaal. De leerkracht noteert de woorden op het bord.
- De leerkracht leest het verhaal voor tot en met ‘Maar als mijn vader binnenkomt met grote ogen, staat mijn schaduw stil.’ en laat tegelijkertijd de bijbehorende prenten op het digibord zien. Tijdens het lezen stelt de leerkracht de volgende vragen:
 - Wat wordt er bedoeld met zijn schaduw? (pagina 3)
 - Waarom denk je dat zijn schaduw stilstaat als zijn vader binnenkomt? (pagina 7)
 - Wat klopt er niet? (pagina 9)
 - Waarom is papa bezorgd? (pagina 15)

- De leerlingen schrijven of tekenen in tweetallen hoe het verhaal verder gaat. De leerkracht laat de leerlingen die het lastig vinden door ze te laten nadenken wat er tot nu toe gebeurde en door ze naar de plaatjes te laten kijken.
- De leerlingen delen met de klas hoe zij denken dat het verhaal af zal lopen. Ze laten eventueel ook de illustraties zien die ze hebben gemaakt. De leerkracht zorgt ervoor dat er respect en aandacht voor elkaar is en dat de leerlingen elkaars meningen en ideeën accepteren.

Afronding en reflectiemoment

- De leerkracht leest voor hoe het verhaal afloopt.
- De leerkracht stelt de volgende vragen:
 - Wat vind jij van de actie van zijn vader?
 - Waarom denk je dat ze hem op school nu wel aardig vinden?
 - Wat heb je van dit boek geleerd?
- De leerkracht stelt de volgende vragen:
 - Wat vond je van het boek dat we gelezen hebben?
 - Wat vond je van de opdrachten die we gedaan hebben?
 - Wat heb je van deze les geleerd?

Jouw schaduw is...

Les 2

Groep 3/4 - filosoferen - iedereen is anders - 60 minuten

Materialen

- het boek *Mijn schaduw is roze* van Scott Stuart
- de ingescande voorkant en prenten van het boek (om op het digibord te tonen tijdens het voorlezen)
- verschillende stereotype voorwerpen voor jongens en meisjes (bijvoorbeeld speelgoedauto, pop, t-shirt, rok, schoenen, glitterbroek, bal, make-up)
- tekenpapier
- kleurpotloden

Kerdoelen

Nederlands

- Kerndoel 3. De leerling toont begrip van beluisterde, gelezen en bekeken teksten.
- Kerndoel 11. De leerling voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.
- Kerndoel 14. De leerling verkent met taal hoe je uiting geeft aan je identiteiten.

Burgerschap - identiteit

- Leerlingen leren woorden te geven aan wat ze denken, doen, willen en willen worden; leren dat hun taal of talen deel uitmaken van wie zij zijn.
- Leerlingen leren te benoemen wat ze al kunnen en wat nog niet; wat ze leuk vinden om te doen.

Burgerschap - diversiteit

- Leerlingen leren de grenzen (emotioneel en fysiek) van de ander te herkennen en daar rekening mee te houden.
- Leerlingen leren woorden te geven aan wat de ander doet en wil en daarin overeenkomsten en verschillen te ontdekken.

Lesdoelen

- De leerling vormt een mening over de stelling: iedereen is anders.
- De leerling kan vertellen wat de leerling leuk vindt en bij de leerling past.

Didactische route

Inleiding

- De leerkracht leest de titel van het boek voor en laat de kft van het boek zien.
- De leerkracht vraagt wat de leerlingen zien en waar het boek over zou kunnen gaan.

Kern

- De leerkracht leest het boek enthousiast voor en toont tegelijkertijd de prenten op het digibord.
- De leerkracht stelt verschillende vragen tijdens en na het lezen van het boek.
 - Over wie gaat het verhaal?
 - Hoe begint het verhaal?
 - Waar houdt de hoofdpersoon van?
 - Waar houd jij van?
- De leerkracht heeft verschillende voorwerpen meegenomen en laat deze één voor één zien. De kinderen geven aan of zij denken of het voorwerp voor jongens of voor meisjes is gemaakt.
- De leerkracht houdt een filosofisch gesprek in de groep. De leerkracht start met een vraag en alle leerlingen mogen hierop reageren.
 - Is iedereen anders?
 - Waar ben jij goed in?
 - Wat vind jij leuk?
 - Hoe zou de wereld zijn als iedereen hetzelfde was?
- De leerlingen een tekenpapier en kleurpotloden en tekenen zichzelf hierop met de bijbehorende schaduw in een zelfgekozen kleur. Daarnaast tekenen ze één ding dat het meeste bij hen past. De leerkracht kan eventueel een zelfgetekend voorbeeld tonen.

Afronding en reflectiemoment

- De leerlingen presenteren hun tekening (als ze dat willen).
- De leerlingen geven een compliment voor elkaars tekening.

Het verhaal zoals ik dat zie...

Les 3

Groep 4 - 45 minuten

Materialen

- het boek *Mijn schaduw is roze* van Scott Stuart
- de ingescande voorkant en prenten van het boek (om op het digibord te tonen tijdens het voorlezen)
- per twee leerlingen een kopie van vier door de leerkracht gekozen prenten uit het boek; zorg dat de tekst afgedekt is tijdens het kopiëren
- papier
- pen of potlood

Kerdoelen

Nederlands

- Kerndoel 4. De leerling spreekt en schrijft gericht op doel, publiek en context.
- Kerndoel 5. De leerling gebruikt taal op een creatieve manier.
- Kerndoel 9. De leerling reflecteert op de uitvoering van een taalactiviteit.
- Kerndoel 11. De leerling voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.
- Kerndoel 13. De leerling verzorgt het schriftelijk taalgebruik.

Burgerschap - diversiteit

- Leerlingen leren de primaire emoties met de bijbehorende lichaamstaal van een ander te herkennen en benoemen.
- Leerlingen leren woorden te geven aan wat de ander doet en wil en daarin overeenkomsten en verschillen te ontdekken.

Lesdoelen

- De leerlingen interpreteren prenten en verwerken deze interpretaties tot een tekst.

Didactische route

Inleiding

- De leerkracht deelt per tweetal een prent uit het boek *Mijn schaduw is roze uit*. Iedereen krijgt dezelfde prent.
- De leerkracht voert een gesprek met de leerlingen aan de hand van de volgende vragen:
 - Wat zie je op de prent?
 - Kan het misschien ook nog wat anders zijn?
 - Waarom denk je dat dat zo is?
 - Is er iemand die het verhaal anders zou vertellen?

Het is van belang dat er meerdere verhalen ontstaan bij de prent die de leerkracht laat zien, ook al zijn de verschillen tussen deze verhalen minimaal. Hierdoor laat de leerkracht zien dat er meerdere mogelijkheden zijn bij het verzinnen van een verhaal aan de hand van dezelfde prent en dat ieder van deze mogelijkheden bijpassend kan zijn bij de prent.

Kern

- De leerkracht bespreekt klassikaal de kern van het verhaal: “Ieder van ons heeft een andere ‘schaduw’. We zijn allemaal anders en hebben allemaal dingen die we leuk vinden om te doen. Wat jouw schaduw ook is en wat je ook leuk vindt om te doen, je zou je schaduw niet moeten verstoppen voor anderen. Wees wie je bent!”
- De leerlingen krijgen per tweetal een kopie van de overige drie prenten uit het boek. De leerlingen gaan in tweetallen in gesprek over de vier prenten. Hierbij stellen ze zichzelf de volgende vragen:
 - Wat zien we?
 - Hoe gaan we dit opschrijven?

De tekst die de leerlingen bij de prent schrijven, moet aan de volgende criteria voldoen:

- De geschreven tekst heeft betrekking op de gekozen prent.
- De geschreven tekst houdt rekening met de kern van het verhaal.

De leerlingen noteren op iedere prent de door hen bedachte tekst.

Afronding en reflectiemoment

- Enkele leerlingen vertellen wat ze hebben opgeschreven bij één of meerdere prent(en). De leerkracht geeft feedback op de geschreven tekst van de leerling, waarbij met name aandacht is voor de koppeling tussen de tekst en de afbeelding.
- Ter afsluiting van deze opdracht bespreekt de leerkracht klassikaal hoe de leerlingen het vonden om op deze manier het verhaal te verkennen.
- De leerkracht leest ter afsluiting het boek *Mijn schaduw is roze* voor en laat tegelijkertijd de bijbehorende prenten zien op het digibord.

Schaduwlezen

Les 4

Groep 3/4 - 30-60 minuten | Deze les is alleen uit te voeren als les 1, 2 en/of 3 al uitgevoerd zijn.

Voorbereiding

- De leerkracht neemt zijn/haar eigen schaduw (persoonlijkheid) mee naar school inclusief zijn/haar favoriete boek. Denk aan knuffels, foto's, kussens, dekens van thuis. De leerkracht vertelt iets over zijn/haar eigen schaduw en met name over het favoriete boek. Zo inspireert en motiveert de leerkracht leerlingen om ook hun eigen schaduw en eigen boek mee te nemen.
- De leerkracht kondigt bij zowel ouders als leerlingen tijdig aan wanneer het "schaduwlezen" plaats gaat vinden. De leerkracht vermeldt hierbij duidelijk wat hij/zij wel en niet wil zien bij het "schaduwlezen", zodat alle ouders en leerlingen weten wat er van ze verwacht wordt.

Kerdoelen

Nederlands

- Kerndoel 10. De leerling voert gesprekken afgestemd op doel, gesprekspartner en context.

Burgerschap - identiteit

- Leerlingen leren te benoemen wat ze al kunnen en wat nog niet; wat ze leuk vinden om te doen.

Lesdoelen

- De leerlingen denken na over zichzelf: wat past bij mij en behoort tot mijn schaduw en wat is mijn favoriete boek?
- De leerlingen kunnen uitleggen waarom iets tot hun schaduw behoort en waarom ze hun favoriete boek zo leuk vinden (optioneel).

Didactische route

Inleiding

- De leerkracht vertelt dat het tijd is voor schaduwlezen. De leerkracht heeft eerder al geïntroduceerd wat dat is om uit te leggen wat leerlingen mee moeten en mogen nemen. Desondanks vraagt de leerkracht aan de leerlingen wat schaduwlezen is. Vervolgens vertelt de leerkracht wat belangrijk is tijdens het schaduwlezen.

Kern

- De leerlingen kiezen een plekje in de klas of op de aangegeven locatie(s) waar ze hun schaduw neerleggen. Dan gaan ze lezen in hun favoriete boek. Op die manier kunnen leerlingen op een leuke manier een leuk boek lezen. De leestijd is afhankelijk van de tijd die je hebt en de concentratieboog van de leerlingen. Rond de 20 minuten is aanbevolen.
- Vervolgens vraagt de leerkracht steeds een leerling om voor de klas te komen en te vertellen over zijn/haar schaduw. Deze leerlingen vertellen waarom iets tot hun schaduw behoort, waarom ze datgene zo fijn of leuk vinden en waarom hun favoriete boek zo leuk is. De leerkracht zorgt ervoor dat leerlingen naar elkaar luisteren en dat er respect is voor iedere leerling en schaduw.

Afronding en reflectiemoment

- De leerkracht reflecteert met de leerlingen op het schaduwlezen aan de hand van een regenboogreflectie. Er kan een kleurendobelsteen gebruikt om te bepalen welke vraag beantwoord moet worden, maar leerlingen kunnen ook zelf een kleur kiezen waarna de leerkracht de bijbehorende vraag stelt:

- Rood - Hoe vond je het om te lezen in je eigen schaduw?
- Oranje - Welke schaduw vond je mooi en waarom?
- Geel - Wat is een schaduw en waarom heeft iedereen een andere schaduw?
- Groen - Wat vond je leuk of mooi aan het boek Mijn schaduw is roze?
- Blauw - Welk boek dat iemand anders gelezen heeft wil jij ook graag lezen?
- Paars - Wat heb je geleerd van het Mijn schaduw is roze?
- Vervolgens sluit de leerkracht de les af en worden alle schaduwen weer opgeruimd.

Colofon

Deze lessuggesties zijn ontworpen door:

Bonnie Laudy	Ihona Admiraal
Aniek van Leur	Liset van den Berg
Nienke Otten	Sanne Derksen
Stan Peters	Wilma Hofs
Guillaume Philippo	Tijn Klein Gebbinck
Pim Slutter	Bo Lammersen
Jacqueline Terwijn	

redactie: Lynn Hartjes

vormgeving: Rozan Domhof

 IselingeHogeschool

de Bibliotheek
West Achterhoek